

Monumentnummer*: 523057

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82880/111

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Nijmegen Nijmegen Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nijmegen B 5603

Omschrijving**

Inleiding

'Vier Jaargetijden', vier gietijzeren STANDBEELDEN van allegorische vrouwenfiguren op hardstenen SOKKELS, voorstellende de vier jaargetijden. De beelden staan in de groenstrook bij de Nassausingel. De beelden zijn gelegen binnen het van rijkswege beschermde stadsgezicht van Nijmegen.

De beelden werden gegoten naar ontwerp van de Franse kunstenaar MATHURIN MOREAU (1822-1912) door de beroemde Parijse gieterij SOCIETE DES FONDERIES DU VAL D'OSNE. De vrouwenfiguren zijn classicistisch geïnspireerd, waarbij de gewaden aansluiten bij de Griekse natte stijl. De sokkels werden vervaardigd door MATTHIJS VAN ROGGEN (1863-sterfdatum onbekend).

De beelden werden in 1889 aan de stad Nijmegen geschonken door twee plaatselijke organisaties die zich inzetten voor de verfraaiing en uitbreiding van Nijmeegse openbare parken, het Baron Paulus Straalmanfonds (opgericht in 1826) en de Vereniging tot Verfraaiing van Nijmegen en Omstreken (opgericht in 1879). Oorspronkelijk waren de vier beelden ook al opgesteld in de groenstrook van de Nassausingel, maar in de jaren zestig werden ze, vanwege herinrichting van de Nassausingel, verplaatst naar het Hunnerpark. In 2012 zijn ze weer teruggebracht naar de nieuw ingerichte groenstrook bij de Nassausingel.

Omschrijving

De vier gietijzeren STANDBEELDEN zijn groengeverfd en gelakt en meten elk 160 cm. De SOKKELS zijn uitgevoerd in Naamse steen en zijn 115 cm. hoog. De beelden stellen de godinnen Flora (lente), Ceres (zomer), Pomona (herfst) en Vesta (winter) voor. Ze zijn

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

herkenbaar aan hun attributen, respectievelijk een uitbottende tak, korenaren, een druiventros en een vuurpot. De vier godinnen hebben een vergelijkbare lichaamshouding, opgestoken haar en zijn gekleed in klassieke gewaden, die in de trant van de natte stijl om het lichaam sluiten. Het attribuut houden zij in hun rechter hand. De linker hand is steeds iets opgeheven. De sokkels zijn sobere, geprofileerde sokkels met basement en dekplaat. Aan de voorzijde bevindt zich het inschrift: 'Aangeboden door de Verfraaiings-Vereniging en het Straalmanfonds 1889'.

Waardering

'Vier Jaargetijden', vier gietijzeren STANDBEELDEN op SOKKELS uit 1889

-Van kunsthistorische waarde als gaaf en goed voorbeeld van beelden uit het vierde kwart van de negentiende eeuw, bedoeld ter verfraaiing van de openbare ruimte. De classicistisch geïnspireerde beelden verbeelden een classicistisch thema, kenmerkend voor de ontstaanstijd van de beelden en hun functie.

-Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de groenstrook bij de Nassausingel.

-Van cultuurhistorische waarde als uiting van een technische en van een stedenbouwkundige ontwikkeling, als gietijzeren beelden een voorbeeld van het toenemend gebruik van gietijzer voor gebruiks- en kunstvoorwerpen in de negentiende eeuw, en als voorbeeld van het gebruik van verfraaiingselementen in Nederlandse openbare stadsparken en plantsoenen die na de slechting van stadswallen vanaf de tweede helft van de negentiende eeuw in veel steden werden aangelegd.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Straatmeubilair

Functie

Kunstwerk